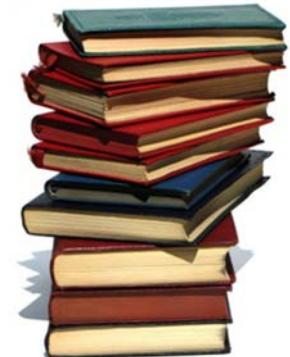

Особливості формування читача у цифрову епоху

Ісаєва О.О.,
доктор пед. наук, проф.,
зав. каф. НПУ ім. М.П. Драгоманова

План

1. Особливості цифрової епохи.
2. Центеніали, або покоління Z. Чим вони відрізняються від інших поколінь.
3. Що відбувається з книгою і читанням у цифрову епоху?
4. Роль книги і читання у сучасному світі.
5. Що означає читати книжку?
6. Декларація прав читача (за Д. Пеннаком).
7. Учитель-літератури як PR-менеджер читання.

Особливості цифрової епохи

Із світу незgrabних настільних комп'ютерів ми перейшли в епоху мобільних винаходів, де царюють смартфони, ноутбуки і планшети. (...) Розширення функціональності приладів швидко перетворює Інтернет речей у всеосяжний Інтернет.

Марі Хаттар, американська підприємець у галузі ІТ- технологій

ІНФОРМАЦІЙНА РЕВОЛЮЦІЯ

**Цифровий стиль життя призвів до того,
що тепер легко можна переміщувати
інформацію з одного пристрою на інший і
переносити з собою.**

*Білл Гейтс,
засновник компанії "Майкрософт"*

Декілька приголомшлих цифр (2016 р.)

- щохвилино у **Twitter** генерується 30 тис. Нових повідомень;
- щохвилино в **Google** здійснюється 3,6 млн запитів користувачів;
- щохвилино на **YouTube** завантажують 100 годин відео;
- щохвилино відправляється 200 млн. електронних листів;

Instagram має вже 150 млн. активних користувачів, які щодня розміщують більше 50 млн фотографій. Фото в Instagram отримує 1, 2 млрд. лайків щодня.

Проблеми цифрового століття

Перевантаженість
інформацією (ера
суцільної інформації)

сучасний світ – це світ без
права на приватне життя

неможливість
сконцентруватися під час
читання тексту великого
обсягу

заглиблення у віртуальний
простір, іноді за рахунок
живого спілкування

втрата здатності запам'ятовувати

розквіт безграмотності

ІНШИЙ ЧИТАЧ

Центеніали, або покоління Z

Теорія поколінь була описана 1991 року Нілом Хау (Neil Howe) и Уїльямом Штрауссом (William Strauss). Згідно цієї теорії покоління змінюються раз на 20-25 років.

Центеніали – це ті, хто народилися після 1996 чи після 2000 року (за різними даними по-різному).

У цього покоління уже інший тип мислення, невербальний. (...) Читалки, планшети і ноутбуки з текстом на столах замість важких книжок – уже звичайна справа.

Ірина Лук'янова, російська письменниця, вчитель літератури

«діти мережевого разуму»

□ гіперактивність

- легше переключають увагу між різними візуальними об'єктами

- швидше розпізнають потенційне значення контенту

□ «візуал»

- синдром дефіциту уваги

GENERАТІА

- краще справляються з ситуацією, коли постає не одне, а декілька завдань

□ не люблять довго концентруватися

Що відбувається з книгою і читанням у цифрову епоху?

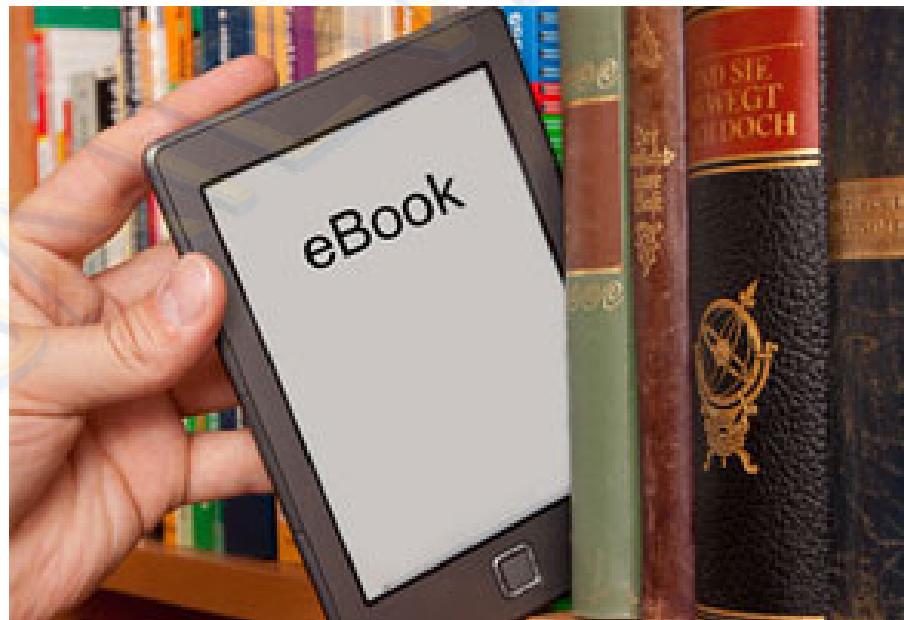

- Ми зіткнулися з ситуацією, коли потрібно швидко, без зупинки, опрацювати великі блоки інформації. Для цього необхідне поверхневе читання – сканування за ключовими словами, уміння читати по діагоналі, з'ясувати, чи потрібно мені це взагалі читати. Це така система фільтрів, без якої не обйдешься. Інша річ, коли ти (...) повільно читаєш сонети Шекспіра. (...) Це різні процеси, які незрозуміло чому називаються одним і тим же словом.

Петяна Чернігівська, сучасний дослідник

Революція книги

Глиняні таблички-папірус-паперова книга- ЕЛЕКТРОННА КНИГА

РЕВОЛЮЦІЯ у ЧИТАННІ

- Раніше:

читаю =
наслоджуєсь

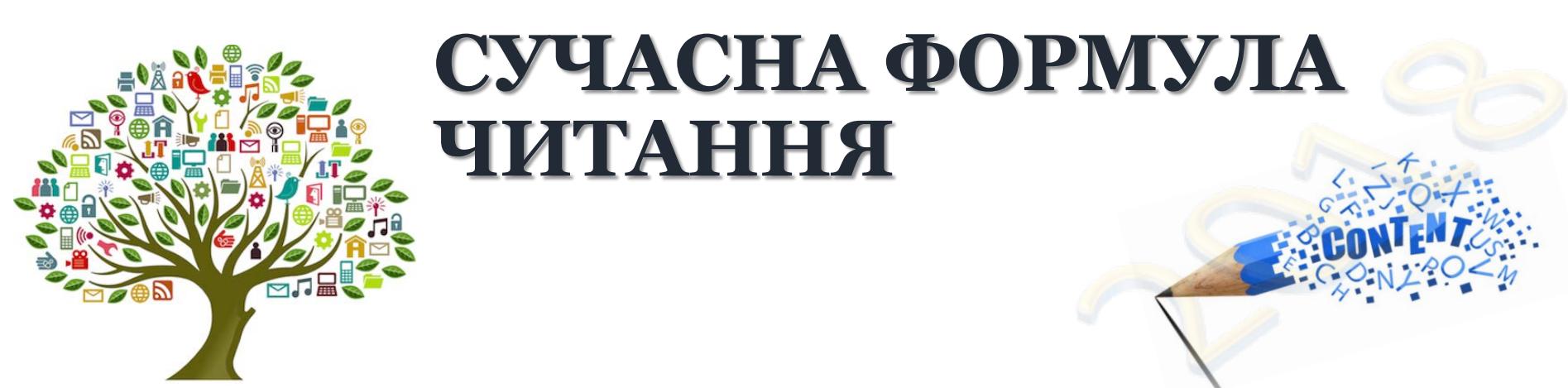
- Сьогодні:

читаю = пізнаю себе і
оточуючий світ

**прагматичний
характер
читання**

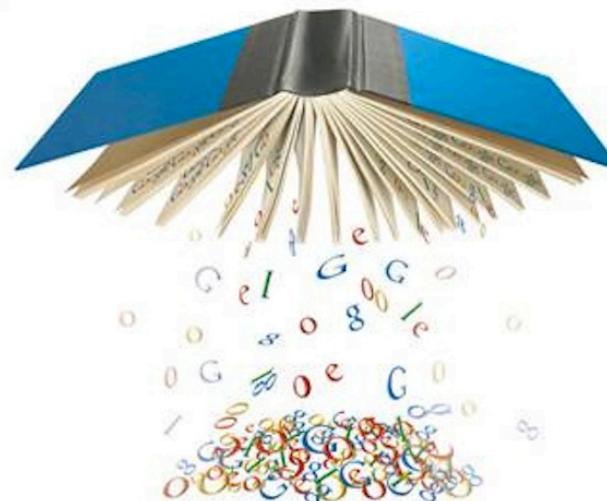
Читання як спосіб соціалізації особистості

СУЧАСНА ФОРМУЛА ЧИТАННЯ

• **ЧИТАЮ** = критично сприймаю –
розмірковую – піддаю сумнівам –
перевіряю – зіставляю – аналізую – даю
оцінку = **ПІЗНАЮ** (пізнаю себе та
оточуючий світ)

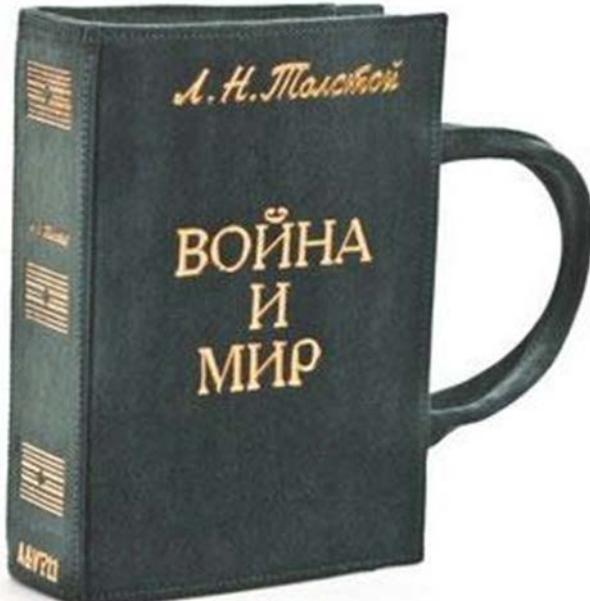
ЧИТАННЯ – СКАНУВАННЯ

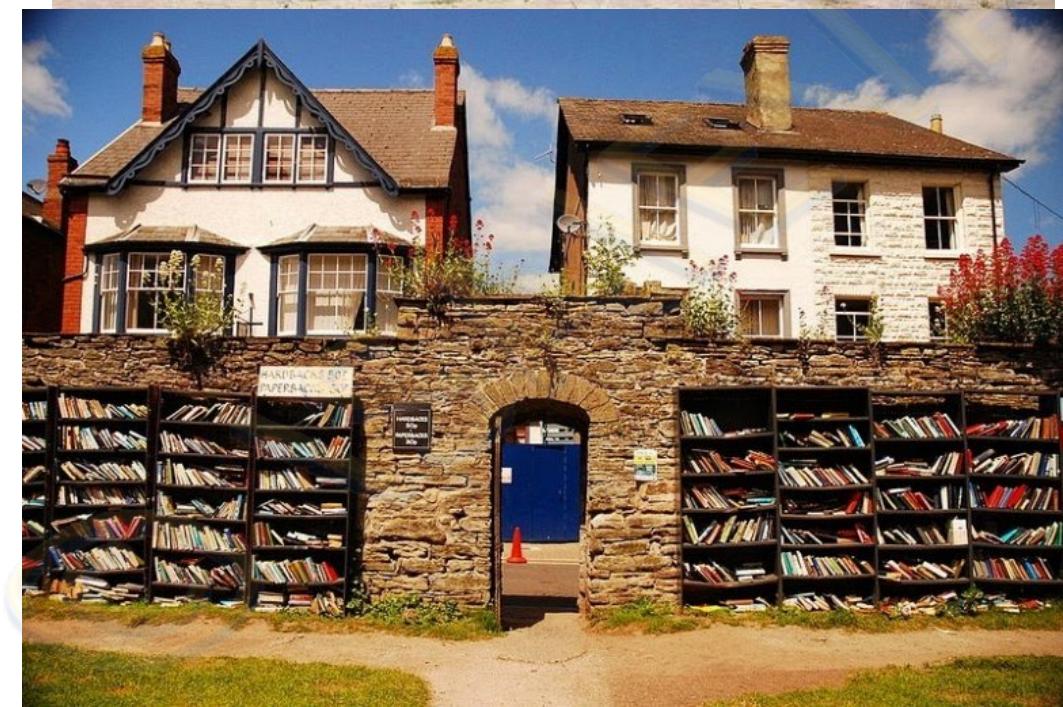
Аналіз руху очей інтернеткористувачів

Чому сучасна людина -
прагматик що є
представником так званої
«цифрової епохи», не
відмовляється від читання?

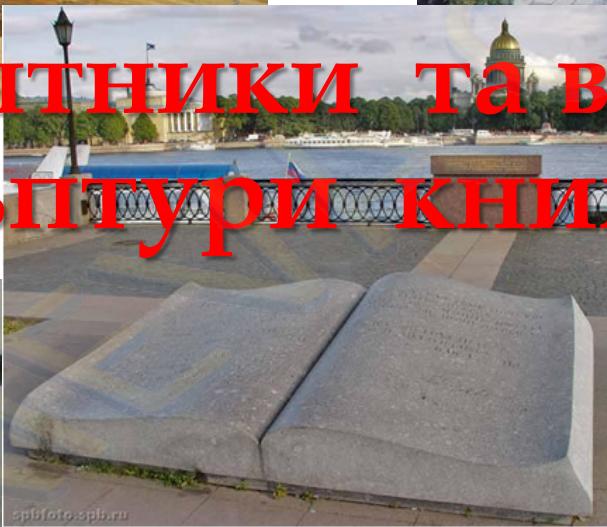
ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ КНИГИ І ЧИТАННЯ У СУЧАСНОМУ СВІТІ

Пам'ятники та вуличні скульптури книжок

Читання допомагає краще розуміт інших

Читання здат не лікувати

Читання допомагає подолати стres

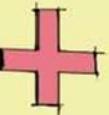

PocketBook

КОРИСТЬ ВІД ЧИТАННЯ

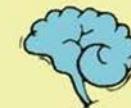
ЧИТАННЯ ПОКРАЩУЄ

ФІЗИЧНИЙ
СТАН

ЕМПАТИЮ

МЕНТАЛЬНЕ
ЗДОРОВ'Я

ЗА 6 ХВИЛИН ЧИТАННЯ МОЖНА

ЗНИЗИТИ СТРЕС НА 60%, УПОВІЛЬНИТИ СЕРЦЕБИТТЯ, РОЗСЛАБИТИ
М'ЯЗИ, ЗМІНІТИ СТАН ВАШОГО РОЗУМУ

ЧИТАННЯ ЗМЕНШУЄ СТРЕС НА

68%

100%

300%

600%

В ПОРІВНЯННІ З

ПРОСЛУХУВАННЯМ
МУЗИКИ

ЧАЮВАННЯМ

ПРОГУЛЯНКОЮ
НА СВІЖОМУ
ПОВІТРІ

ВІДЕОГРАМИ

119924
Dear friends & family Berlin
Berlin, 17. Apr.
Die ganze Familie Beste,
Katharina
mein lieber Sohn und ich
wollen Ihnen danken für Ihre
mitreisende Frau und Ihren kleinen
Sohn. Ich kann Ihnen nicht
ausdrücken wie sehr wir Ihnen
danken. Sie sind eine wundervolle
Familie und wir sind sehr glücklich
zu Ihnen zu kommen.

Wir haben sehr viel Spaß
gehabt und wir werden es
immer in Erinnerung behalten.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
geschenke und wir werden sie
immer sehr schätzen.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
freundlichkeit und Ihre Gastfreundschaft.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
Geschenke und wir werden sie
immer sehr schätzen.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
freundlichkeit und Ihre Gastfreudschaft.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
Geschenke und wir werden sie
immer sehr schätzen.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
freundlichkeit und Ihre Gastfreudschaft.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
Geschenke und wir werden sie
immer sehr schätzen.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
freundlichkeit und Ihre Gastfreudschaft.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
Geschenke und wir werden sie
immer sehr schätzen.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
freundlichkeit und Ihre Gastfreudschaft.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
Geschenke und wir werden sie
immer sehr schätzen.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
freundlichkeit und Ihre Gastfreudschaft.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
Geschenke und wir werden sie
immer sehr schätzen.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
freundlichkeit und Ihre Gastfreudschaft.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
Geschenke und wir werden sie
immer sehr schätzen.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
freundlichkeit und Ihre Gastfreudschaft.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
Geschenke und wir werden sie
immer sehr schätzen.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
freundlichkeit und Ihre Gastfreudschaft.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
Geschenke und wir werden sie
immer sehr schätzen.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
freundlichkeit und Ihre Gastfreudschaft.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
Geschenke und wir werden sie
immer sehr schätzen.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
freundlichkeit und Ihre Gastfreudschaft.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
Geschenke und wir werden sie
immer sehr schätzen.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
freundlichkeit und Ihre Gastfreudschaft.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
Geschenke und wir werden sie
immer sehr schätzen.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
freundlichkeit und Ihre Gastfreudschaft.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
Geschenke und wir werden sie
immer sehr schätzen.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
freundlichkeit und Ihre Gastfreudschaft.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
Geschenke und wir werden sie
immer sehr schätzen.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
freundlichkeit und Ihre Gastfreudschaft.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
Geschenke und wir werden sie
immer sehr schätzen.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
freundlichkeit und Ihre Gastfreudschaft.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
Geschenke und wir werden sie
immer sehr schätzen.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
freundlichkeit und Ihre Gastfreudschaft.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
Geschenke und wir werden sie
immer sehr schätzen.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
freundlichkeit und Ihre Gastfreudschaft.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
Geschenke und wir werden sie
immer sehr schätzen.

Wir danken Ihnen auch für Ihre
freundlichkeit und Ihre Gastfreudschaft.

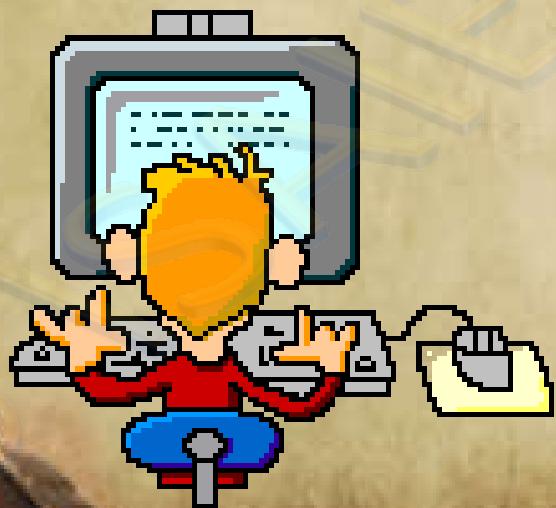
Wir danken Ihnen auch für Ihre
Geschenke und wir werden sie
immer sehr schätzen.

Читання формує
читаця-інтерпретатора,
людину з розвинутим
критичним мисленням

Читання формує самостійність
думки, уміння інтерпретувати
(перекладати на мову власних
понять і вражень)

Характеристика учня-читача- інтерпретатора

- ❖ нічого не приймає на віру, все піддає сумнівам і аналізує;
- ❖ вміє не погоджуватися і відстоювати свою позицію;
- ❖ зіставляє різні факти і явища;
- ❖ у нього розвинуто критичне мислення і уява.

Що означає читати книжку?

*Читати означає
виявляти смисли.*

Роланд Барт

Результат читання:

- ✓ суб'єктивізація знань;
- ✓ критичність мислення;
- ✓ народження у свідомості читача «*власного тексту*»;
- ✓ пізнання оточуючого світу і самого себе

«...читання є відкриттям твору».

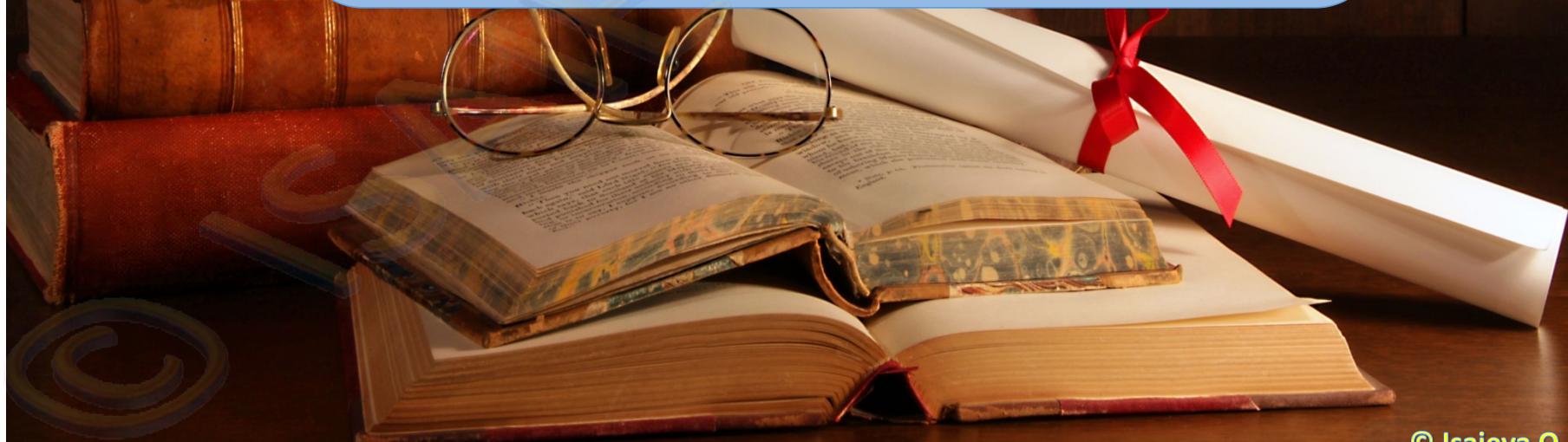
Олександр Потебня

«... історія літератури не тільки історія письменників, а й історія читачів...».

Олександр Білецький

ЧИТАЦЬКОЦЕНТРИЧНА ПАРАДИГМА ВИВЧЕННЯ ЛІТЕРАТУРИ У ШКОЛІ ОЗНАЧАЄ:

у центрі уваги не історія літератури певного періоду, а художній світ цієї літератури, що сприймається і декодується *учнем-читачем* ХХІ століття

Аспекти взаємодії читача з текстом (за Іваном Єсауловим)

- **об'єктно-об'єктний** (коли найвищим авторитетом для читача є сфера “чужого” (авторського), тобто власна особистісна позиція читача підпорядковується волі автора);
- **суб'єктно-об'єктний** (найвищим авторитетом для читача є його власна позиція, авторська думка при цьому часто ігнорується);
- **суб'єктно-суб'єктний** (тут можливий “діалог згоди” (за М.Бахтіним), коли відбувається справжня духовна зустріч автора й читача

Декларація прав сучасного читача

(за Д. Пеннаком)

Декларация прав читателя

Даниеля Пеннака

Иллюстрация Квентина Блейка

1 Право не читать

2 Право перескакивать

3 Право не дочитывать

4 Право перечитывать

5 Право читать что попало

6 Право на боваризм

7 Право читать где попало

8 Право втыкаться

9 Право читать вслух

10 Право молчать о прочитанном

Никогда не скейтесь над теми,
кто не читает, — а то
они так и не научут читать.

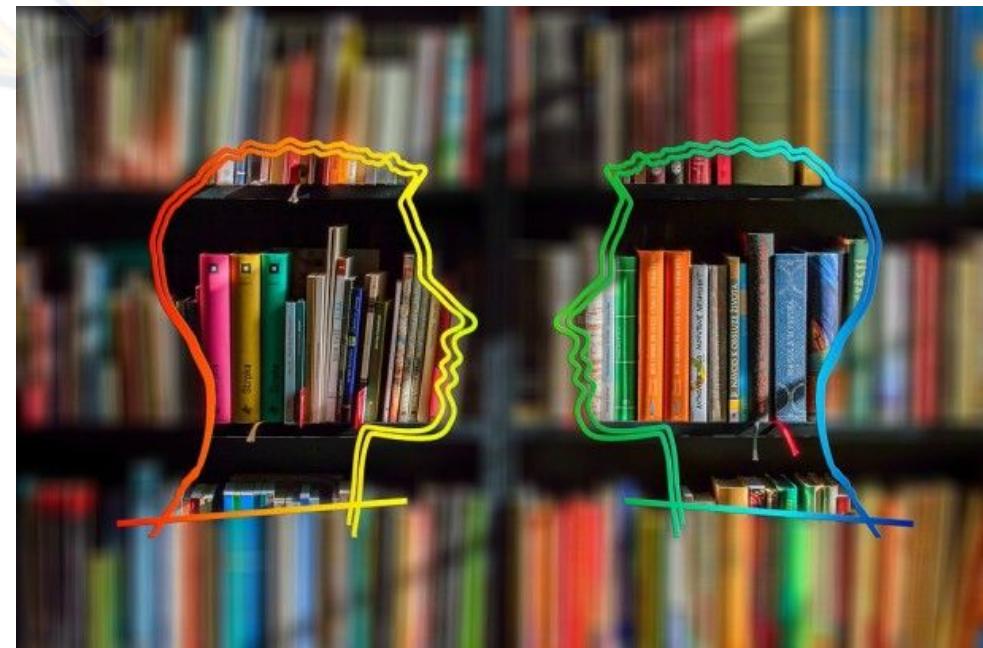
**Я МАЮ
ПРАВО!**

...дієслово «читати» не терпить наказової форми.

Даніель Пеннак

...якщо ми хочемо, щоб молодь читала, в першу чергу, треба надати їм усі права, якими ми самі користуємося...

Даніель Пеннак

1. Право не читати.
2. Право перескакувати.
3. Право не дочитувати.
4. Право перечитувати.
5. Право читати що завгодно.
6. Право на боварізм.
7. Право читати скрізь.
8. Право втикатися (*Le droit de grappiller*).
9. Право читати вголос.
10. Право мовчати про прочитане.

Боварізм – термін, що позначає неможливість проводити чітку межу між дійсністю та фантазією, коли факти реального світу підміняються уявними.

Даніель Пеннак
З ессе «Як роман»

Учитель як PR-менеджер читання

Это называется «чтение».
Так люди устанавливают
новые программы
в свой мозг.

БУККРОСІНГ НА ПЛЯЖАХ ТЕЛЬ-АВІВА І ОДЕСИ

ХОБІ СУЧАСНИХ ШКОЛЯРІВ

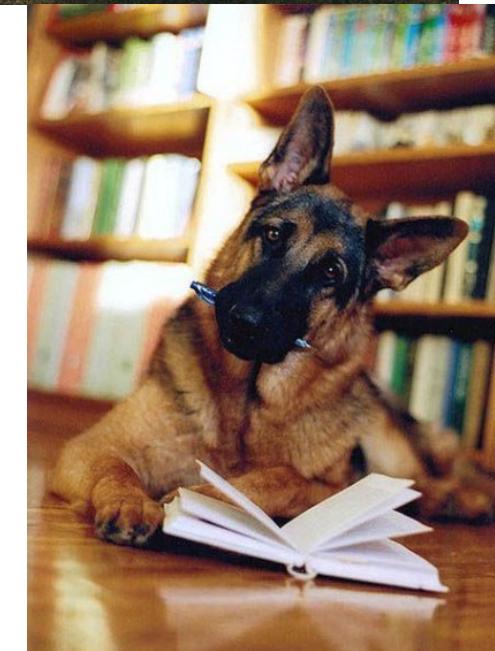
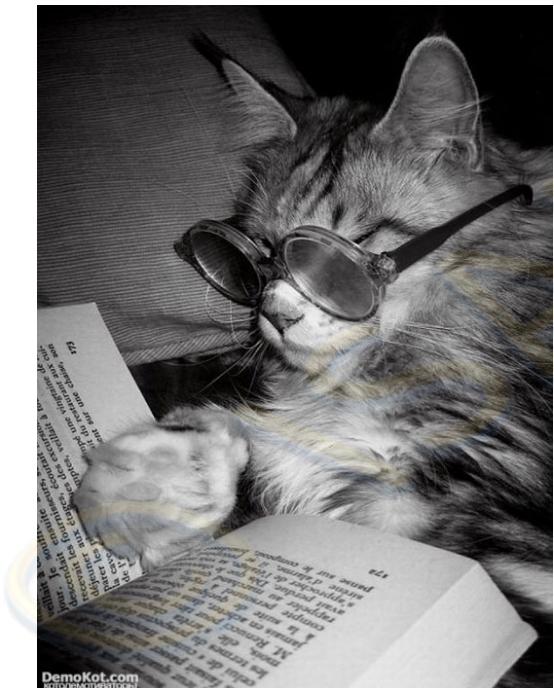

БУКТРЕЙЛЕР

ЧИТАЙ НАШУ
КНИГУ !

ФОТОКОЛАЖ

СКРАПБУКІНГ

100

Ручная работа Анна Кнор
<http://blogiknor.blogspot.com/>

КАРДМЕЙКІНГ

